

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2015 m. spalio 28 d.¹

Byla C-263/14

**Europos Parlamentas
prieš**

Europos Sąjungos Tarybą

„Ieškinys dėl panaikinimo — Tarybos sprendimas 2014/198/BUSP — Operacija ATALANTA — Europos Sąjungos ir Tanzanijos Jungtinės Respublikos susitarimas — Piratavimu įtariamų asmenų ir konfiskuoto turto perdavimas iš ES vadovaujama karinių jūrų pajėgų Tanzanijai — Teisingo teisinio pagrindo pasirinkimas — Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP, ESS 37 straipsnis) — Teisminis bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimas (SESV 82 ir 87 straipsniai) — Europos Parlamento bendro sprendimo teisė „tarptautiniuose susitarimuose, išimtinai susijusiuose su BUSP“ (SESV 218 straipsnio 6 dalis) — Parlamento informavimas nedelsiant ir išsamiai (SESV 218 straipsnio 10 dalis) — Sprendimo padarinių palikimas galioti“

I – Įžanga

1. Ar Europos Sąjungos atliekamas piratų perdavimas Tanzanijos Jungtinės Respublikos valdžiai pirmiausia yra užsienio ir saugumo politikos aktas? Ar tokia priemonė kartu nėra reikšminga policijos ir teisėsaugos institucijų tarptautinio bendradarbiavimo dalis? Tai esminiai klausimai, į kuriuos Teisingumo Teismo prašoma atsakyti šioje byloje. Atsakydamas jis galės remtis motyvais, kuriuos išdėstė byloje C-658/11².

2. Kaip ir byloje C-658/11, šioje byloje kalbama apie karinę operaciją, kurioje Europos Sąjunga dalyvauja jau tam tikrą laiką vadovaudama karinėms jūrų pajėgoms kovoje su piratavimu prie Somalio krantų. ES valstybių karių karo laivų įgulų areštuoti asmenys ir jų konfiskuotas turtas daugeliu atvejų perduodami trečiosioms valstybėms tame regione, siekiant juos patraukti baudžiamajon atsakomybėn. Norėdama nustatyti tokio perdavimo detales, Sąjunga su trečiosiomis valstybėmis sudarė tarptautinius susitarimus – byloje C-658/11 su Mauricijumu, o šioje byloje – su Tanzanija.

1 — Originalo kalba: vokiečių.

2 — Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025).

3. Šioje byloje vėl ginčijasi Europos Parlamentas su Europos Sąjungos Taryba dėl materialinio teisinio pagrindo pasirinkimo sudarant tokio pobūdžio susitarimus. Taryba savo Sprendimą 2014/198/BUSP³ pritarti susitarimui su Tanzanija⁴ grindė vien bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) nuostatomis, konkrečiai ESS 37 straipsniu, o Parlamentas mano, kad *papildomai* reikėjo taikyti nuostatas dėl teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimo, tiksliau tariant, SESV 82 ir 87 straipsnius.

4. Iš pirmo žvilgsnio visa tai galėtų atrodyti kaip techninis formalumas, kuriam toli gražu nėra būdinga tokia įtampa kaip kai kuriuose literatūros kūriniuose apie piratus⁵. Tačiau šiuo atveju ginčo problematika yra labai svarbi politiniu ir netgi konstituciniu aspektu, nes tai reiškia bendros užsienio ir saugumo politikos kontūrų paryškinimą ir jos atskyrimą nuo kitų Sąjungos politikos sričių⁶. Pasirenkant materialinį teisinį pagrindą iš anksto nustatoma didžioji dalis Europos Parlamento įgaliojimų. Jei pasirodytų, kad ginčijamą susitarimą – kaip yra šiuo atveju – reikia priskirti išimtinai prie BUSP ir todėl jį buvo galima sudaryti remiantis vien ESS 37 straipsniu, tai Parlamentas pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos pirmą sakinių dalį neturėjo jokios bendro sprendimo teisės, netgi teisės konsultuotis. Jei kaip teisinis pagrindas būtų buvęs teisingai taikytas ESS 37 straipsnio ir SESV 82 straipsnio 1 ir 2 dalių ir 87 straipsnio 2 dalies derinys, tai ginčijamam susitarimui sudaryti pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį būtų reikėję gauti Parlamento pritarimą. Europos Komisijos įgaliojimų apimtis taip pat labai priklauso nuo teisinio pagrindo pasirinkimo.

5. Nesutarimas dėl teisingo teisinio pagrindo pasirinkimo yra ir pagrindinis šio ieškinio dėl panaikinimo, kurį Parlamentas pateikė prieš Tarybą, dalykas. Be to, šalys ginčijasi dėl Tarybos pareigos pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį išsamiai ir nedelsiant informuoti Parlamentą visais tarptautinio susitarimo sudarymo procedūros etapais apimties.

II – Teisinis pagrindas

6. Šios bylos teisinis pagrindas – SESV 216 ir 218 straipsniai, kurie abu yra SESV V antraštinėje dalyje „Tarptautiniai susitarimai“.

7. SESV 216 straipsnio 1 dalyje apibendrinta, kokiais materialiniais teisiniais pagrindais, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Sąjunga gali sudaryti tarptautinius susitarimus:

„Sąjunga gali sudaryti susitarimą su viena arba keliomis trečiosiomis šalimis arba tarptautinėmis organizacijomis, kai tai yra numatyta Sutartyse arba kai susitarimo sudarymas yra būtinas norint Sąjungos politikos sričių ribose pasiekti vieną iš Sutartyse nurodytų tikslų, arba kai jį numato Sąjungos teisiškai privalomas aktas, arba kai jis gali turėti poveikį bendroms taisyklėms ar keisti jų apimtį.“

8. SESV 218 straipsnyje nustatyta derybų dėl tarptautinių susitarimų ir jų sudarymo procedūra; šiame straipsnyje nustatyta:

„<...>

3 — 2014 m. kovo 10 d. Tarybos sprendimas 2014/198/BUSP dėl Europos Sąjungos ir Tanzanijos Jungtinės Respublikos susitarimo dėl piratavimo įtariamų asmenų ir konfiskuoto susijusio turto perdavimo iš Europos Sąjungos vadovaujama jūrų pajėgų Tanzanijos Jungtinei Respublikai sąlygų pasirašymo ir sudarymo (OL L 108, p. 1), toliau taip pat – ginčijamas sprendimas.

4 — OL L 108, 2014, p. 3; toliau taip pat – ginčijamas susitarimas.

5 — Be kita ko, vis mąstau apie pasakojimus apie herojų Ilgąjį Džoną Silverį iš „Lobių salos“ (Robert Louis Stevenson) ir apie „Tratos de Argel“ (Miguel de Cervantes), taip pat apie istorijas vaikams, pavyzdžiui, „Pepė Ilgakojinė“ (Astrid Lindgren) ir „Džimas Saga ir pašėlęs trylikukas“ (Michael Ende).

6 — Taip pat žr. generalinio advokato Y. Bot išvadą byloje *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:41, 4 ir 5 punktai).

4. Taryba gali duoti nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą, su kuriuo privaloma konsultuotis vedant derybas.

5. Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą ir prireikus laikinai jį taikyti jam dar neįsigaliojus.

6. Taryba, remdamasi derybininko pasiūlymu, priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo.

Išskyrus tuos atvejus, kai susitarimas išimtinai susijęs su bendra užsienio ir saugumo politika, Taryba priima sprendimą dėl susitarimo sudarymo:

a) gavusi Europos Parlamento pritarimą šiais atvejais:

<...>

v) susitarimams, apimančioms sritis, kurioms taikoma įprasta teisėkūros procedūra arba speciali teisėkūros procedūra, kai reikia Europos Parlamento pritarimo.

Skubiais atvejais Europos Parlamentas ir Taryba gali susitarti dėl pritarimo termino.

b) pasikonsultavusi su Europos Parlamentu kitais atvejais. <...>

<...>

10. Europos Parlamentas nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais šios procedūros etapais.

<...>“

9. Be to, materialinės teisės aspektu svarbus ir ESS 37 straipsnis, esantis ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyriaus dėl bendros užsienio ir saugumo politikos 1 skirsnyje „Bendrosios nuostatos“. Šiame straipsnyje nustatyta:

„Sąjunga gali sudaryti susitarimus su viena ar keliomis valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis šiame skyriuje numatytose srityse.“

10. Be to, reikia nurodyti SESV 82 ir 87 straipsnius, kurie yra SESV V antraštinėje dalyje „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė“.

11. SESV 82 straipsnis susijęs su teisiniu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose. Pagal jo 1 dalies antrą pastraipą Europos Parlamentas ir Taryba, spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali patvirtinti „priemones“, kuriomis būtent, be kita ko, siekiama:

— „remti teisėjų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymą“ (c punktas) ir

— „palengvinti su procesais baudžiamosiose bylose ir sprendimų vykdymu susijusį bendradarbiavimą tarp valstybių narių teisminių arba joms lygiaverčių institucijų“ (d punktas).

12. Be to, pagal SESV 82 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami direktyvas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali nustatyti tam tikras minimalias taisykles, kurių reikia baudžiamosioms byloms ir kurios būtent, be kita ko, susijusios su:

— valstybių narių tarpusavio įrodymų leistinumą (a punktas) ir

— asmenų teisėmis baudžiamajame procese (b punktas).

13. SESV 87 straipsnyje reglamentuojamas policijos bendradarbiavimas. Pagal jo 2 dalies a punktą Europos Parlamentas ir Taryba, siekdami plėtoti šį bendradarbiavimą, pagal įprastą teisėkūros procedūrą gali patvirtinti atitinkamos informacijos rinkimo, kaupimo, apdorojimo, analizavimo ir keitimosi ja priemones.

III – Bylos aplinkybės

14. Atsižvelgdama į padažnėjusius piratavimo prie Somalio krantų atvejus, Taryba, vykdydama Sąjungos bendrą užsienio ir saugumo politiką, 2008 m. pabaigoje priėmė bendruosius veiksmus⁷, kuriais numatyta bendra karinė operacija – „operacija ATALANTA“. Šios operacijos tikslas – naudoti ES vadovaujamas karines jūrų pajėgas (EUNAVFOR) siekiant apsaugoti laivus, kurie plaukioja prie Somalio krantų, ir prisidėti prie atgrasymo nuo piratavimo veiksmų ir ginkluotų plėšimų jūroje prie šių krantų ir jų prevencijos bei sustabdymo.

15. Pagal bendrųjų veiksmų 1 straipsnio 1 dalį Sąjunga šia karine operacija, dėl kurios tuo metu buvo nuspręsta remiantis ES⁸ 14 straipsniu, 25 straipsnio 3 dalimi ir 28 straipsnio 3 dalimi, remia Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos 2008 m. rezoliucijose 1814, 1816, 1838, 1846 ir 1851 numatytus tikslus, be to, vadovaujasi Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos⁹ 100 ir paskesniais straipsniais.

16. Pagal bendrųjų veiksmų 2 straipsnio e punktą EUNAVFOR pajėgoms priklauso šie įgaliojimai: „atsižvelgiant į tai, kad atitinkamose valstybėse <...> gali būti pradėti teismo procesai, areštuoti, sulaikyti ir perduoti asmenis, kurie įtariami ketinantys įvykdyti, kaip nurodyta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 101 ir 103 straipsniuose, vykdančys ar vykde piratavimo veiksmus ar ginkluotus plėšimus <...>, ir areštuoti piratų ar ginkluotų plėšikų laivus ar laivus, sugautus įvykdžius piratavimo veiksmą ar ginkluotą plėšimą, kurie yra piratų ar ginkluotų plėšikų rankose, taip pat laivuose esantį turtą“.

17. Pagal bendrųjų veiksmų 10 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį „išsami trečiųjų valstybių dalyvavimo tvarka“ EUNAVFOR veikloje „nustatoma susitarimuose, kurie sudaromi [ESS] 37 straipsnyje nustatyta tvarka“. Taip pat bendrųjų veiksmų 10 straipsnio 6 dalyje nurodyta:

„Sąlygos, kuriomis areštuoti ar sulaikyti asmenys perduodami [trečiajai] valstybei, dalyvaujančiai operacijoje, kad ta valstybė vykdytų savo jurisdikciją, nustatomos bus sudaryti ar įgyvendinti 3 dalyje nurodyti dalyvavimo susitarimai [nustatomos sudarant ar įgyvendinant dalyvavimo susitarimus pagal 3 dalį].“

18. Bendrųjų veiksmų 12 straipsnyje nurodytos bendrosios sąlygos, kuriomis EUNAVFOR perduoda sulaikytus asmenis Europos Sąjungos valstybei narei arba trečiajai valstybei, jei valstybė narė arba trečioji valstybė, su kurios vėliava plaukioja atitinkamas EUNAVFOR laivas, negali ar nenori vykdyti savo jurisdikcijos. Tikslas – patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis tam tikrų minimalių normų. Sulaikytų asmenų pagal bendrųjų veiksmų 12 straipsnio 3 dalį negalima perduoti trečiajai

7 — 2008 m. lapkričio 10 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2008/851/BUSP dėl Europos Sąjungos karinės operacijos, skirtos prisidėti prie atgrasymo nuo piratavimo veiksmų ir ginkluotų plėšimų jūroje prie Somalio krantų ir jų prevencijos bei sustabdymo (OL L 301, p. 33), iš dalies pakeisti Bendraisiais veiksmais 2010/766/BUSP (OL L 327, p. 49) ir Bendraisiais veiksmais 2012/174/BUSP (OL L 89, p. 69); toliau – bendrieji veiksmai.

8 — Europos Sąjungos sutartis, iš dalies keičianti Nicos sutartį.

9 — Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija pasirašyta 1982 m. gruodžio 10 d. Montego Bėjuje. Europos Sąjunga ir visos jos valstybės narės yra šios konvencijos šalys. Pagal Jūrų teisės konvencijos 100 straipsnį visos valstybės kiek įmanoma bendradarbiauja, kad užkirstų kelią piratavimui atviroje jūroje arba bet kokiaje kitoje vietoje, esančioje už valstybių jurisdikcijos ribų. Pagal Jūrų teisės konvencijos 105 straipsnį leidžiama konfiskuoti piratų laivus ir orlaivius ir areštuoti asmenis bei konfiskuoti jų laive ar orlaivyje esantį turtą; be to, šia nuostata leidžiama valstybės, kuri konfiskavo piratų laivą ar orlaivį, teismams imtis baudžiamojame teisėje numatytų priemonių. Galiausiai Jūrų teisės konvencijos 107 straipsnyje reglamentuojama, kokie valstybių laivai ir orlaiviai turi teisę konfiskuoti laivą ar orlaivį dėl piratavimo.

valstybei, jei „su ta trečiąja valstybe nesusitarta dėl perdavimo sąlygų tokiu būdu, kuris atitinka taikytiną tarptautinę teisę, pirmiausia – žmogaus teises reglamentuojančias tarptautinės teisės normas, kad būtų garantuota, pirmiausia, jog niekam nebus taikoma mirties bausmė, joks asmuo nebus kankinamas ir nepatirs žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio“.

19. Šiomis aplinkybėmis vyriausioji įgaliojtinė Sąjungos užsienio reikalams ir saugumo politikai, remdamasi 2010 m. kovo 22 d. Tarybos įgaliojimu, vedė derybas dėl ginčijamo susitarimo su Tanzanija dėl piratavimų įtariamų asmenų ir konfiskuoto susijusio turto perdavimo iš Europos Sąjungos vadovaujama karinių jūrų pajėgų Tanzanijai sąlygų¹⁰.

20. Ginčijamu sprendimu, kuris grindžiamas ESS 37 straipsniu, kaip vieninteliu materialiniu teisiniu pagrindu, ir SESV 218 straipsnio 5 ir 6 dalimis, kaip formaliu teisiniu pagrindu¹¹, Taryba be Parlamento pritarimo ir su juo nepasikonsultavusi patvirtino tą susitarimą Sąjungos vardu ir save įgaliojo jį pasirašyti. Susitarimas buvo pasirašytas 2014 m. balandžio 1 d.

21. Parlamentas mano, kad ginčijamam sprendimui, be ESS 37 straipsnio, taip pat reikėjo taikyti SESV 82 ir 87 straipsnius kaip papildomą materialinį teisinį pagrindą, todėl šiam sprendimui pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunktį reikėjo jo pritarimo.

22. Dėl Parlamento informavimo pasakytina, kad Taryba 2010 m. kovo 22 d. raštu informavo šią instituciją apie jos suteiktą įgaliojimą vesti derybas dėl susitarimo pagal ESS 37 straipsnį. Apie derybų eigą Taryba nepateikė Parlamentui jokios informacijos. Tik užbaigusi procedūrą Taryba 2014 m. kovo 19 d. raštu pranešė Parlamentui, kad patvirtino ginčijamą susitarimą ir sankcionavo jo pasirašymą, vis dėlto nepateikusi Parlamentui susipažinti ginčijamo sprendimo formulotės ir ginčijamo susitarimo teksto. Susipažinti su turiniu Parlamentas turėjo galimybę tik 2014 m. balandžio 11 d. paskelbus sprendimą ir susitarimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

23. Parlamento nuomone, Taryba nepakankamai laikėsi jai pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį tenkančios pareigos nedelsiant ir išsamiai informuoti Parlamentą.

IV – Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

24. 2014 m. gegužės 28 d. raštu Parlamentas pagal SESV 263 straipsnio antrą pastraipą pateikė šį ieškinį dėl panaikinimo.

25. Pagal Procedūros reglamento 131 straipsnio 2 dalį Teisingumo Teismo pirmininkas leido Europos Komisijai ištotti į bylą palaikyti Parlamento reikalavimų, o Čekijos Respublikai, Švedijos Karalystei ir Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Airijos Karalystei – ištotti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

26. Parlamentas, palaikomas Komisijos, prašo:

- panaikinti 2014 m. kovo 10 d. Tarybos sprendimą 2014/198/BUSP,
- nurodyti palikti galioti šį sprendimą tol, kol jis bus pakeistas, ir
- priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

27. Taryba, palaikoma jos pusėje įstojusių į bylą šalių, prašo atmesti ieškinį kaip nepagrįstą. Be to, Taryba ir Čekijos Respublika prašo priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.

10 — Vedant derybas su Tanzanija, lygiagrečiai taip pat buvo vedamos derybos su Mauricijumi, Mozambiku, Pietų Afrika ir Uganda.

11 — Žr. ginčijamo sprendimo preambulės pirmą nurodomąją dalį.

28. Tuo atveju, jei ginčijamas sprendimas būtų panaikintas, Taryba prašo Teisingumo Teismo palikti galioti sprendimo padarinius, būtent:

- arba iki to laiko, kol jis bus pakeistas, jei panaikinimas būtų grindžiamas tuo, kad nustatytas klaidingo teisinio pagrindo pasirinkimas, kaip nurodyta pirmajame ieškinio pagrinde,
- arba neapribojant laiko, jei panaikinimas grindžiamas vien tuo, kad nustatyta, jog nepakankamai informuotas Parlamentas, kaip nurodyta antrajame ieškinio pagrinde.

29. Čekijos Respublika ir Jungtinė Karalystė taip pat aiškiai prašo¹², jei skundžiamas sprendimas būtų panaikintas, palikti galioti jo padarinius; Čekijos Respublika tiesiog ragina Teisingumo Teismą pasinaudoti savo įgaliojimais pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą, o Jungtinė Karalystė prašo elgtis lygiai taip pat, kaip sprendime byloje C-658/11.

30. Parlamento ieškinys Teisingumo Teisme buvo nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka¹³, o 2015 m. rugsėjo 22 d. surengtas teismo posėdis.

V – Ginčijamo susitarimo pagrindinės nuostatos

31. Ginčijamu susitarimu pagal jo 1 straipsnį nustatomos sąlygos ir tvarka, taikomos EUNAVFOR sulaikytų piratavimu įtariamų asmenų ir EUNAVFOR konfiskuoto susijusio turto perdavimui Tanzanijai, taip pat nustatomos elgesio su sulaikytais asmenimis po perdavimo sąlygos.

32. Susitarimo 3 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nustatyta, kad sprendimą dėl EUNAVFOR siūlomų perduoti asmenų ar turto priėmimo Tanzanija priims kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgdama į visas atitinkamas aplinkybes, įskaitant incidento vietą.

33. Pagal susitarimo 3 straipsnio 3 dalį ir 4 straipsnio 1 dalį su atitinkamais asmenimis iki perdavimo ir po jo susitariančiosios šalys elgiasi žmoniškai ir laikydamosi tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, įskaitant kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ir žeminančio elgesio arba baudimo draudimą, neteisėto sulaikymo draudimą, ir laikydamosi reikalavimo užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą. Be to, susitarimo 4 straipsnio 1 dalies antroje sakinio dalyje nurodyta, kad turi būti užtikrinamas tinkamas perduotų asmenų apgyvendinimas ir maitinimas, teisė į gydymą ir galimybė atlikti religines apeigas.

34. Kitos perduotų asmenų teisės nurodytos susitarimo 4 straipsnio 2–7 dalyse, ypač teisė į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisė į teismo procesą per kuo trumpiausią laiką arba teisė būti paleistiems.

35. Pagal susitarimo 5 straipsnį jokiame perduotame asmeniui už nusikalstamą veiką, už kurią numatyta didžiausia bausmė, neskiriama bausmė, griežtesnė nei įkalinimas iki gyvos galvos.

36. Susitarimo 6 straipsnyje nustatyta, kokius registracijos įrašus EUNAVFOR privalo parengti apie sulaikytus asmenis ir konfiskuotą turtą ir kaip tuos įrašus reikia pateikti Tanzanijos institucijoms.

37. Susitarimo 6 straipsnyje nurodoma Sąjungos ir EUNAVFOR pareiga sudaryti palankesnes sąlygas Tanzanijos teisėsaugai vykdyti tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą.

12 — Švedijos Karalystė tiesiogiai neprašo palikti galioti skundžiamo sprendimo padarinių, tačiau iš jos argumentų galima suprasti, kad sutinka su tokiu Tarybos prašymu.

13 — Dauguma proceso dalyvių savo rašytinėse pastabose išreiškė nuomonę dėl abiejų ieškinio pagrindų, Čekijos Respublika apsiribojo antruoju ieškinio pagrindu, o Švedijos Karalystė ir Komisija – priešingai – pirmuoju ieškinio pagrindu.

38. Galiausiai dar reikia atkreipti dėmesį į susitarimo preambulę, kurioje aiškiai remiamasi bendraisiais veiksmais. Taip pat joje nurodomos įvairios tarptautinės teisės priemonės, konkrečiai – Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos ir Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija.

VI – Teisinis vertinimas

39. Parlamento ieškinys dėl panaikinimo grindžiamas dviem ieškinio pagrindais: pirmasis siejamas su ginčijamo sprendimo teisingo teisinio pagrindo pasirinkimu (šiuo klausimu žr. toliau B skirsnį), antrasis – su Tarybos pareiga nedelsiant ir išsamiai informuoti Europos Parlamentą visais tarptautinio susitarimo sudarymo procedūros etapais (šiuo klausimu žr. toliau C skirsnį).

40. Prieš pradėdant vertinti abiejų ieškinio pagrindų turinį reikia trumpai panagrinėti Teisingumo Teismo jurisdikciją nagrinėjamoje byloje (taip pat žr. A skirsnį).

A – Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

41. Iš principo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai po Lisabonos sutarties sudarymo priklauso visos Sąjungos teisės sritys, o Sąjungos teismams paskirta išaiškinti visus Sąjungos teisės aktus ir prižiūrėti Sąjungos institucijų, įstaigų ir kitų organų visų veiksmų teisėtumą (ESS 19 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, SESV 263 straipsnio pirma pastraipa ir SESV 267 straipsnio pirma pastraipa).

42. Nukrypstant nuo šio principo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai nepriklauso nei pirminės teisės nuostatos dėl BUSP, nei pagal šias nuostatas priimti teisės aktai (žr. ESS 24 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su SESV 275 straipsnio pirma pastraipa). SESV 275 straipsnio antroje pastraipoje numatyta išimtis, pagal kurią nustatyta, kad Sąjungos teismų jurisdikcijai, be kita ko, priklauso prižiūrėti, kaip laikomasi ESS 40 straipsnio.

43. Būtent ši išimtis susijusi su Parlamento nurodytu pirmuoju ieškinio pagrindu dėl teisingo teisinio pagrindo pasirinkimo. Nors Parlamentas, deja, niekur aiškiai nesiremia ESS 40 straipsniu, pagal turinį vienareikšmiškai siekiamas tikslas – jame reglamentuojama BUSP ir Sąjungos politikos sričių atskyrimo problematika. Jei, kaip teigia Parlamentas, Taryba ginčijamą sprendimą klaidingai būtų grindusi vien BUSP, užuot papildomai rėmusi teisės aktais dėl teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimo, ji būtų pakenkusi kitų institucijų įgaliojimams laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, o tai draudžiama pagal ESS 40 straipsnio pirmą pastraipą ir gali būti persvarstoma Teisingumo Teismo pagal SESV 275 straipsnio antrą pastraipą.

44. Parlamento ieškinio antrasis pagrindas grindžiamas bendra informavimo pareiga pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį, taigi nuostata, kuri, kaip jau nusprendė Teisingumo Teismas byloje C-658/11¹⁴, priklauso *ne* ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyriuje įtvirtintoms pirminės teisės nuostatoms dėl BUSP, bet taikoma įvairiose teritorijose visoms Sąjungos procedūroms sudarant tarptautines sutartis. Todėl ši nuostata *nėra* susijusi su teismų jurisdikcijos apribojimu, taikomu BUSP pagal ESS 24 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su SESV 275 straipsnio pirma pastraipa.

45. Čekijos Respublika šioje byloje ragina Teisingumo Teismą persvarstyti savo Sprendime C-658/11 nurodytą teismo praktiką dėl SESV 218 straipsnio 10 dalies ir prireikus ją patikslinti.

14 — Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 72 ir 73 punktai); papildomai taip pat žr. generalinio advokato Y. Bot išvadą toje byloje (EU:C:2014:41, 137 ir 138 punktai).

46. Priešingai, nei mano Čekijos Respublika, jokių būdų iš ESS 24 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, siejamos su SESV 275 straipsnio pirma pastraipa, negalima daryti išvados, kad SESV 218 straipsnio 10 dalimi grindžiamas ieškinys Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklausytų tik ribotai, pavyzdžiui, aiškinant, jog jis turėtų apsiriboti pareigos informuoti apie pažeidimą *nustatymu*, bet *nepanaikinti* ginčijamo sprendimo.

47. Teisingumo Teismas jurisdikciją arba turi, arba jos neturi. Jo jurisdikcijos išimtys turi būti aiškiai reglamentuotos ir aiškintinos siaurai. Sąjungos teismų diferencijavimas pakopomis pagal įgaliojimus nagrinėti ieškinius dėl panaikinimo remiantis ESS 40 straipsniu arba SESV 218 straipsnio 10 dalimi nenustatytas nei ESS 24 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, nei SESV 275 straipsnio pirmoje pastraipoje¹⁵.

48. Sprendimo dėl pripažinimo priėmimas, kaip, atrodo, įsivaizduoja Čekijos Respublika, yra nesuderinamas su ieškiniu dėl panaikinimo esme. Jis prieštarautų SESV 264 straipsniui, kuriame reglamentuojami patenkinto ieškinio teisiniai padariniai ir ieškiniui dėl panaikinimo suteikiamas kasacinis pobūdis. Nukrypti nuo SESV 264 straipsnio nėra jokio pagrindo nei ESS 24 straipsnio 1 dalies antros pastraipos šeštame sakinyje, nei SESV 275 straipsnio pirmoje pastraipoje.

49. Taigi apskritai Teisingumo Teismas turi visišką jurisdikciją nagrinėti šį ieškinį ir gali panaikinti ginčijamą sprendimą¹⁶.

B – Dėl teisingo teisinio pagrindo pasirinkimo (pirmasis ieškinio pagrindas)

50. Pirmajame ieškinio pagrindu, kuris yra svarbiausias šioje byloje, Parlamentas abejoja Tarybos pasirinktu ginčijamo sprendimo teisiniu pagrindu.

51. Parlamentas teigia, kad teisiškai klaidinga šį sprendimą grįsti vien BUSP, tiksliau sakant, ESS 37 straipsniu. Parlamento nuomone, reikėjo taikyti SESV 82 ir 87 straipsnius, taigi – dvi nuostatas iš teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimo sričių kaip papildomus teisinius pagrindus. Parlamentas galiausiai pritaria dvigubam materialiniam teisiniui pagrindui, kuris sujungia įgaliojimus iš BUSP su įgaliojimais iš laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės. Jei toks teisių pagrindų iš šių abiejų politikos sričių derinys būtų neįmanomas dėl to, kad atitinkamų procedūrų negalima suderinti vienos su kita, Parlamentas teismo posėdyje patikslino, kad laiko tinkamais vien SESV 82 ir 87 straipsnius¹⁷.

1. Įžanginė pastaba

52. Teismo praktikoje jau išaiškinta, kad Sąjungos teisės aktas, taip pat sprendimas dėl tarptautinio susitarimo patvirtinimo¹⁸, gali būti grindžiamas dvigubu materialiniu teisiniu pagrindu. Šito visada reikalaujama, kai akivaizdu, kad atitinkamu teisės aktu kartu siekiama kelių tikslų arba jis apima keletą sudedamųjų dalių, kurios glaudžiai viena su kita susijusios ir nė viena nėra papildoma, palyginti su kita, dėl to skirtingos sutarties nuostatos taikomos vienodai¹⁹.

15 — Tik sprendimų dėl ribojamųjų priemonių teisėtumo priežiūros atžvilgiu Teisingumo Teismo jurisdikcija pagal SESV 275 straipsnio antroje pastraipoje nurodytą alternatyvą yra aiškiai apribota ieškinių pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą.

16 — Taip pat žr. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, konkrečiai 87 punktą).

17 — Komisija ir toliau mano, kad ginčijamas sprendimas patenka vien į teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose taikymo sritį, todėl kaip vienintelė įgaliojimų suteikimo norma jam taikytinas tik SESV 82 straipsnis.

18 — Šiuo klausimu taip pat konkrečiai žr. sprendimus *Komisija / Taryba* (C-94/03, EU:C:2006:2, 55 ir 56 punktai) ir *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 35 punktas).

19 — Sprendimai *Parlamentas / Taryba* (C-130/10, EU:C:2012:472, 43 ir 44 punktai), *Komisija / Taryba* (C-377/12, EU:C:2014:1903, 34 punktas) ir *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 43 punktas).

53. Priešingai, negu mano Taryba ir ją palaikančios į bylą įstojusios šalys, Teisingumo Teismas jokių būdu neatmetė galimybės taikyti tokį dvigubą teisinį pagrindą tokiu atveju, kaip nagrinėjamas. Konkrečiai šiuo klausimu sprendime byloje C-658/11 preliminarus sprendimas nepateiktas.

54. Tas sprendimas buvo susijęs su tarptautiniu susitarimu (susitarimu su Mauricijumi), kurio turinys iš esmės panašus į šioje byloje ginčijamo susitarimo turinį. Teisingumo Teismas tame sprendime neišreiškė galutinės pozicijos dėl tinkamo materialinio teisinio pagrindo, nes ieškinį pateikęs Parlamentas tuo metu, kitaip negu šiuo atveju, neabejojo tik dėl ESS 37 straipsnio taikymo ir net pripažino, kad ES ir Mauricijaus susitarimo patvirtinimas „gali būti grindžiamas vien ESS 37 straipsniu atmetant bet kokią kitą materialinį teisinį pagrindą“²⁰. Taigi logiška, kad Teisingumo Teismas, remdamasis tuometiniais Parlamento kaltinimais, byloje C-658/11 daugiausia dėmesio skyrė specialios procedūrinės nuostatos, įtvirtintos SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos pirmoje sakinio dalyje, aiškinimui.

55. Net jei su Taryba ir ją palaikančiomis į bylą įstojusiomis šalimis būtų galima sutikti dėl to, kad Teisingumo Teismas tinkamo materialinio teisinio pagrindo klausimą byloje C-658/11 bent jau netiesiogiai irgi sprendė²¹, nagrinėjamoje byloje šitai dar neleistų galutinai įvertinti Parlamento pareikšto kaltinimo. Mat šiuo atveju pagal nusistovėjusią teismo praktiką persvarstant ginčijamo sprendimo teisinį pagrindą neturi reikšmės tai, koks teisinis pagrindas pasirinktas priimant kitus Sąjungos teisės aktus, kurie tam tikrais atvejais turi panašių nuostatų²².

56. Todėl šioje byloje ginčijamo sprendimo materialinio teisinio pagrindo pasirinkimą, įskaitant galimybę prireikus grįsti šį sprendimą dvigubu teisiniu pagrindu, reikia įvertinti atskirai.

57. Visai įmanoma Sąjungos išorės veiksams pasirinkti teisinius pagrindus ne iš BUSP, kaip šiuo atveju daro Parlamentas ir Komisija. Pavyzdžiui, ESS 21 straipsnio 3 dalyje aiškiai pripažįstama, kad „išorės aspektus“ gali apimti ne tik BUSP, bet ir kitos Sąjungos politikos sritys. Todėl iš principo visiškai įmanoma patvirtinant Sąjungos tarptautinį susitarimą pasitelkti kompetencijas iš laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės arba, įtraukus tokias kompetencijas, šį patvirtinimą grįsti dvigubu teisiniu pagrindu.

58. Tam neprieštarauja faktas, kad pirminės teisės nuostatose dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės – būtent abiejuose šiuo atveju nagrinėjamuose ESS skyriuose dėl teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimo – nėra aiškių įgaliojimo normų, skirtų išorės veiksams²³. Kaip žinoma, Sąjungos institucijoms tam tikromis aplinkybėmis priskiriamos ir netiesioginės išorės kompetencijos. Iš pradžių tokio pobūdžio įgaliojimai, remiantis vadinamąja AETR doktrina, buvo kildinami iš kompetencijų, susijusių su vidaus veiksmais²⁴. Dabar tokios išorės kompetencijos pagal SESV 216 straipsnio 1 dalį netgi aiškiai įtvirtintos sutartyse. Jei dabar reikėtų remtis AETR doktrina, atitinkamame Sąjungos teisės akte reikėtų aiškiai kartu nurodyti SESV 216 straipsnio 1 dalį²⁵.

20 — Teisingumo Teismo teiginiai dėl šalių argumentų Sprendime *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 44 ir 45 punktai).

21 — Taryba ir ją palaikančios į bylą įstojusios šalys šiuo klausimu remiasi konkrečiai Sprendimo *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025) 58, 59 ir 62 punktais.

22 — Sprendimai *Komisija / Taryba* (C-94/03, EU:C:2006:2, 50 punktas), *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 48 punktas) ir *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 36 punktas); taip pat žr. Sprendimą *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-431/11, EU:C:2013:589, 66 punktas).

23 — Išimtis yra SESV 79 straipsnio 3 dalis (šiuo atveju ji netaikytina), kurioje nurodytas aiškus teisinis pagrindas sudaryti susitarimus dėl nelegaliai gyvenančių trečiųjų valstybių piliečių grąžinimo į jų kilmės arba išvykimo valstybes.

24 — AETR doktrina grindžiama Sprendimu *Komisija / Taryba* (AETR, 22/70, EU:C:1971:32, 15–19 punktai); vėliau ši doktrina apibendrinta, pavyzdžiui, Nuomonėje 1/03 (EU:C:2006:81, 114–133 punktai).

25 — Šiuo klausimu žr. mano išvadą byloje *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2114, 104 punktas); tuo pačiu klausimu taip pat žr. dar ankstesnę mano išvadą byloje *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-431/11, EU:C:2013:187, 64–70 punktai).

59. Svarstant klausimą, ar nagrinėjamoje byloje reikėjo taikyti teisinius pagrindus iš teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose (SESV 82 straipsnis) ir policijos bendradarbiavimo (SESV 87 straipsnis) sričių, pagal nusistovėjusią teismo praktiką reikia atsižvelgti į objektyvias ir teismo patikrinamas aplinkybes, prie kurių visų pirma priskirtini ne tik ginčijamo sprendimo tikslas ir turinys²⁶, bet ir kartu kontekstas, į kurį patenka šis sprendimas²⁷.

2. Nepakankama sąsaja su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve

60. Nagrinėjant vien ginčijamo susitarimo turinį, reikia sutikti su Parlamentu ir Komisija, kad jame yra daugybė nuostatų, kurios būdingos tarptautiniam teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose ir tarptautiniam policijos bendradarbiavimui. Jame kalbama apie asmenų ir turto perdavimą siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn²⁸ ir apie perduotų asmenų teises į žmonišką ir teisinės valstybės reikalavimus atitinkantį elgesį²⁹. Be to, susitarime reglamentuojama, kokias pareigas rengti registracinius įrašus ir pareigą pranešti prisiima Sąjunga ir EUNAVFOR³⁰ ir kokia forma jos teikia Tanzanijos kompetentingoms institucijoms pagalbą dėl perduotų asmenų vykdomų tyrimų ir jų baudžiamojo persekiojimo tikslais³¹.

61. Šiomis aplinkybėmis ginčijamo susitarimo turinys, be abejo, rodo tam tikrą sąsają su tuo, kas reglamentuojama laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, ypač atsižvelgiant į institucijų bendradarbiavimą vykdamas baudžiamąjį persekiojimą (SESV 82 straipsnio 1 dalies antros pastraipos d punktas), atitinkamos informacijos rinkimą, kaupimą, apdorojimą, analizavimą ir keitimąsi ja (SESV 87 straipsnio 2 dalies a punktas), tarpusavio įrodymų pripažinimą (SESV 82 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punktas), asmens teises baudžiamajame procese (SESV 82 straipsnio 2 dalies antros pastraipos b punktas) ir kompetentingų įstaigų darbuotojų mokymą (SESV 82 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punktas).

62. Vis dėlto nepakaktų vien pagal tokį turinio panašumą daryti išvados, kad šiuo atveju reikėjo pasitelkti SESV 82 ir 87 straipsnius kaip papildomus ginčijamo sprendimo teisinius pagrindus. Mat ne visais atvejais, kai turi būti priimanos priemonės, susijusios su teisminiu bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose arba policijos bendradarbiavimu, nuostatos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės būtinai yra *sedes materiae*³².

63. Svarbiausia, kaip teisingai pabrėžė Taryba ir Švedijos Karalystė, kad nagrinėjamosiose SESV 82 ir 87 straipsnių nuostatose kalbama tik apie bendradarbiavimą *Sąjungos viduje*. Viena vertus, tai akivaizdu iš abiejų nuostatų formuluotės³³, kita vertus, tai kyla ir iš laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės koncepcijos, kuriai įgyvendinti šios nuostatos skirtos. *Sąjunga* suteikia savo *piliečiams* tokią erdvę ir *Sąjunga* šią erdvę *sukuria* (SESV 67 straipsnio 1 dalis), o svarbiausias akcentas yra *erdvė be vidaus sienų* (ESS 3 straipsnio 2 dalis ir SESV 67 straipsnio 2 dalis).

26 — Sprendimai *Komisija / Taryba* (C-300/89, EU:C:1991:244, 10 punktas), *Parlamentas / Taryba* (C-130/10, EU:C:2012:472, 42 punktas) ir *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 35 punktas).

27 — Sprendimai *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-431/11, EU:C:2013:589, 48 punktas), *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-656/11, EU:C:2014:97, 50 punktas) ir *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 38 punktas).

28 — Ginčijamo susitarimo 3 straipsnio 1 ir 2 dalys.

29 — Ginčijamo susitarimo 3 straipsnio 3 dalis ir 4 straipsnio 5 dalis.

30 — Ginčijamo susitarimo 6 straipsnis.

31 — Ginčijamo susitarimo 7 straipsnis.

32 — Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-43/12, EU:C:2014:298, 45–50 punktai); tuo pačiu klausimu – su trečiųjų valstybių piliečių teisių Sąjungoje nustatymu susijusius sprendimus *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-431/11, EU:C:2013:589, 62–67 punktai) ir *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 40–46 punktai).

33 — Jame kalbama apie „teisinį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose *Sąjungoje*“ (SESV 82 straipsnio 1 dalis) ir apie „policijos bendradarbiavimą <...>, kuriame dalyvauja visos valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos (SESV 87 straipsnio 1 dalis); išskirta mano.

64. Ginčijamu sprendimu ir ginčijamu susitarimu, kuris juo patvirtintas, nereglamentuojamas Sąjungos vidaus teisminis ar policijos bendradarbiavimas. Taip pat šis sprendimas nedaro poveikio tokiam bendradarbiavimui ir jo nekeičia, kaip tai suprantama pagal SESV 216 straipsnio 1 dalies naujausią redakciją. Priešingai, susitarimas visiškai nepaveikia valstybių narių kompetencijos bausti už tokius tarptautinius nusikaltimus kaip piratavimas, priešingai, nei teigia Parlamentas ir Komisija. Susitarimo su Tanzanija dalykas yra tik bendradarbiavimas su Tanzanijos, kaip trečiosios valstybės, institucijomis ir būtent tik tuo atveju, jei valstybių narių institucijos pačios nesiima vykdyti baudžiamojo persekiojimo³⁴.

65. Vis dėlto dar gali būti atvejų, kai bendradarbiavimas su trečiaja valstybe taip pat gali prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės tikslų Sąjungos viduje siekimo (žr. SESV 216 straipsnio 1 dalies antrąją versiją) ir taip šiai erdvei suteikti „išorės dimensiją“ tiesiogine prasme. Turimas omenyje, pavyzdžiui, Norvegijos, Islandijos, Lichtenšteino ir Šveicarijos įtraukimas į Sengeno erdvę arba Lugano konvencija, kuria siekiama įtraukti kai kurias valstybes į teisminį bendradarbiavimą civilinėse bylose tam tikrais aspektais. Tokio pobūdžio atgalinio išorės veiksmų poveikio Sąjungos vidaus sričiai bendradarbiavimo atveju, kaip antai šis su Tanzanija, kurio teisiniai pagrindai buvo sukurti ginčijamame sprendime ir ginčijamame susitarime, nepastebima.

66. Aptartu Sąjungos bendradarbiavimu su Tanzanija turi būti skatinamas vien *tarptautinis saugumas* už Sąjungos teritorijos ribų. Piratavimu įtariamų asmenų veiksmingas perdavimas teisėtai patraukti baudžiamojon atsakomybėn pagal teisinės valstybės principus yra svarbus indėlis į veiksmingą ir tvarią kovą su piratavimu pasaulio jūrose ir į saugumo didinimą visame pasaulyje.

67. Specifinio ryšio su *saugumu Europos Sąjungos viduje* arba su jos valstybių narių nacionaliniu saugumu nematyti. Jei jis apskritai būtų, tai tik labai netiesioginio pobūdžio. Mat su Tanzanija bendradarbiaujama būtent kovojant su piratavimu ir vykdant jo baudžiamąjį persekiojimą ne prie Europos krantų, bet prie kur kas toliau esančio Afrikos kyšulio, prie Somalio krantų.

68. Taip pat nelabai galima kildinti Sąjungos vidaus dimensijos tik iš aplinkybės, kad piratavimu įtariamais asmenimis, kuriuos EUNAVFOR turi perduoti Tanzanijos institucijoms, laikinai yra Sąjungos valstybių narių karo laivuose ir juose areštuojami. Net jeigu areštuoti asmenys dėl to laikinai priklauso valstybių narių jurisdikcijai ir jiems gali būti taikomos Sąjungos teisinės garantijos, ypač Pagrindinių teisių chartija³⁵, tai dar nereiškia, kad jie yra Sąjungos teritorijoje ir todėl – geografinėje laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės taikymo srityje.

69. Dėl tos pačios priežasties šis atvejis taip pat nepanašus į readmisijos susitarimo situaciją, kaip tai suprantama pagal SESV 79 straipsnio 3 dalį, nes tokie atvejai, kitaip negu šis, susiję būtent su asmenų, kurie Sąjungos teritorijos *viduje* gyveno nelegaliai, perdavimu trečiosioms valstybėms.

3. Ginčijamo susitarimo įtvirtinimas BUSP

70. Galiausiai bendradarbiavimas su Tanzanija iš tikrųjų patenka į užsienio ir saugumo politikos kontekstą. Kalbama apie „misijas už Sąjungos ribų, skirtas taikos palaikymui, konfliktų prevencijai ir tarptautinio saugumo stiprinimui pagal Jungtinių Tautų Chartijos principus“, kurias vykdyti Sąjunga siekia įgyvendindama BUSP, tai yra bendrą saugumo ir gynybos politiką (ESS 42 straipsnio 1 dalies antras sakinytis ir 43 straipsnio 1 dalis).

34 — Bendrųjų veiksmų 12 straipsnio 1 dalies antra įtrauka.

35 — Tokiu pačiu klausimu žr. Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką, konkrečiai 2014 m. gruodžio 4 d. sprendimus *Samatar ir kt. / Prancūzija* (Pareiškimas Nr. 17110/10 ir kt., ECLI:CE:ECHR:2014:1204JUD001711010, 41–59 punktai) ir *Hassan ir kt. / Prancūzija* (Pareiškimas Nr. 46695/10 ir kt., ECLI:CE:ECHR:2014:1204JUD004669510, 60–72 ir 86–104 punktai), abu dėl EŽTK 5 straipsnio.

71. Pagal susitarimo preambulę, kaip ir ginčijamo sprendimo preambulę, ginčijamas susitarimas skirtas kelioms Jungtinių Tautų rezoliucijoms įgyvendinti ir sukonkretina teisinės EUNAVFOR veiklos sąlygas vykdant „operaciją ATALANTA“³⁶, kuri yra bendri kariniai veiksmai BUSP materialinėje taikymo srityje.

72. Aplinkybė, jog ginčijamame susitarime kaip pagrindinės bendradarbiavimo su Tanzanija sąlygos nurodytas žmoniškas elgesys su sulaikytais asmenimis ir tam tikri teisinės valstybės principai, jokių būdu netrukdo jo priskirti prie BUSP. Mat teisinės valstybės principas ir žmogaus teisių apsauga bendrąja prasme priskirtini prie Sąjungos išorės veiksmų principų, kurių reikia laikytis ir kuriuos įgyvendinti ir vykdant BUSP (ESS 21 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, 2 dalies b punktas ir 3 dalis)³⁷.

73. Taigi Taryba apskritai teisingai rėmėsi BUSP, tiksliau sakant, ESS 37 straipsniu, kaip vieninteliu teisiniu pagrindu, tinkamu ginčijamam sprendimui³⁸. Todėl pirmasis Parlamento pareikšto ieškinio pagrindas yra nepagrįstas.

C – Dėl Parlamento informavimo (antrasis ieškinio pagrindas)

74. Antrajame ieškinio pagrindu tvirtinama, kad Parlamentas, priešingai, nei reikalaujama pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį, nebuvo nedelsiant ir išsamiai informuojamas visais ginčijamo susitarimo sudarymo procedūros etapais.

75. Kaip Teisingumo Teismas jau yra nustatęs, SESV 218 straipsnio 10 dalis taikoma visiems Sąjungos tarptautiniams susitarimams, vadinasi, ir tokiems kaip šiuo atveju ginčijamas susitarimas, išimtinai susijęs su BUSP³⁹. Taip pat labai ginčytina Tarybos pareigų Parlamentui pagal šią nuostatą apimtis.

1. Bendros pastabos

76. SESV 218 straipsnio 10 dalies tekste nurodyta labai plati Tarybos pareiga informuoti; Parlamentą reikia informuoti „nedelsiant“, „išsamiai“ ir „visais procedūros etapais“. Joje atsispindi pagrindinis demokratijos principas, kuris turi būti taikomas bet kuriame teisėkūros procese Sąjungos lygmeniu⁴⁰ (žr. ESS 2 straipsnį), taip pat užsienio ir saugumo politikos srityje.

77. Kitaip nei generalinis advokatas Y. Bot⁴¹ ir kai kurios šio proceso šalys, šiuo metu nesu labai tvirtai įsitikinusi, kad Parlamento informavimui pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį reikėtų kelti skirtingo griežtumo reikalavimus, atsižvelgiant į tai, ar Parlamentas pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį turi pritarti tarptautiniam susitarimui, ar su juo konsultuojamasi dėl šio susitarimo arba, kaip šiuo atveju, neturi jokios formalios sprendimo dėl šio susitarimo teisės.

78. Demokratinė kontrolė nesibaigia naudojimusi formalia bendro sprendimo teise, ir Parlamento informavimas skirtas ne tik pasiruošti naudotis bendro sprendimo teise. Veikiau jau vien skaidrumas, kuris sukuriamas nedelsiant ir išsamiai informuojant Parlamentą visais procedūros etapais, yra vertas dėmesio demokratinės kontrolės elementas ir savaime vertybė.

36 — Šiuo klausimu žr. konkrečiai bendrųjų veiksmų 10 straipsnio 6 dalį ir 12 straipsnio 3 dalį.

37 — Panaši generalinio advokato Y. Bot išvada byloje *Parlamentas / Taryba* (C-130/10, EU:C:2012:50, 64 punktas), susijusi su taikos ir tarptautinio saugumo išsaugojimo pasaulyje tikslais.

38 — Papildomai žr. generalinio advokato Y. Bot išsamią analizę dėl ES ir Mauricijaus susitarimo jo išvadoje byloje *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:41, 68–121 punktai), kurioje iš esmės panašiai argumentuojant padaroma tokia pati išvada (žr. konkrečiai 83 ir 109–115 punktus).

39 — Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, konkrečiai 85 punktas).

40 — Sprendimai *Roquette Frères / Taryba* (138/79, EU:C:1980:249, 33 punktas), *Parlamentas / Taryba* (C-130/10, EU:C:2012:472, 81 punktas) ir *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 81 punktas).

41 — Generalinio advokato Y. Bot išvada byloje *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:41, konkrečiai 142–144 punktai).

79. Šis skaidrumas yra itin svarbaus esminio principo, pagal kurį sprendimai Europos Sąjungoje priimami kuo atviriau ir kuo labiau priartinant prie piliečio (ESS 1 straipsnio antra pastraipa) išraiška. Juo prisidedama prie to, kad visos Sąjungos išorės veiksmuose dalyvaujančios suinteresuotosios šalys elgtųsi atsakingai. Be to, juo užtikrinama, kad piliečių išrinkti atstovai, būdami gerai informuoti apie padėtį, turėtų galimybę viešai diskutuoti apie užsienio politikos reikalus siekiant bendrų Europos interesų ir kritiškai vertinti visą procedūrą iki tarptautinio susitarimo sudarymo, pareikšdami spontanišką nuomonę⁴². Taip jie gali visiškai teisėtai pabandyti daryti įtaką numatomo susitarimo turiniui net tada, kai atitinkamas susitarimas, vertinant formaliai, gali būti sudaromas be Parlamento pritarimo ar konsultavimosi su juo. Daugybė kontroversiškų pavyzdžių iš netolimos praeities labai akivaizdžiai rodo, kokia svarbi yra kontrolė Sąjungos išorės veiksmų srityje ir kaip daug ji priklauso nuo tinkamo Parlamento informavimo⁴³.

80. Su Deklaracija dėl bendros užsienio ir saugumo politikos⁴⁴ nesuderinamas „Europos Parlamento vaidmens padidinimas“ nėra susijęs su tokiu SESV 218 straipsnio 10 dalies suvokimu. Mat tie patys demokratinės kontrolės ir skaidrumo principai, kurie šiuo metu išreiškiami SESV 218 straipsnio 10 dalyje, dar iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo buvo įtvirtinti Europos sutarčių sistemoje⁴⁵ visoms politikos sritims, taip pat bendrai užsienio ir saugumo politikai.

81. Be to, tik SESV 218 straipsnio 10 dalyje numatytas išsamus ir nedelsiamas informavimas visais procedūros etapais, kuris užtikrina, kad Parlamentas galėtų kritiškai įvertinti, kokį – formalų ir materialinį – teisinį pagrindą pasirinko Taryba, ir prireikus šiuo klausimu pareikšti savo nuomonę⁴⁶. Tik tada, kai turi pakankamai informacijos apie derybų dėl numatomo tarptautinio susitarimo dalyką ir eigą, Parlamentas gali laiku susidaryti vaizdą apie teisingo teisinio pagrindo parinkimą ir apginti savo galbūt turimą bendro sprendimo teisę. Kuo mažiau Taryba informuoja Parlamentą, tuo daugiau nuo jos pačios priklauso galimybė be didesnio politinio pasipriešinimo pasirinkti tinkamą teisinį pagrindą.

82. Šiomis aplinkybėmis dar reikia patikrinti, ar Parlamentas šiuo atveju buvo informuotas taip, kaip reikalaujama pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį, būtent *visais procedūros etapais, išsamiai ir nedelsiant*.

2. Pareiga informuoti Parlamentą visais procedūros etapais

83. Kalbant pirmiausia apie pareigą informuoti Parlamentą *visais procedūros etapais*, pasakytina, kad ji, be abejo, apima informavimą apie procedūros pradėjimą ir užbaigimą. Taryba atliko šią pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį jai tenkančią pareigą, nes iš pradžių informavo Parlamentą 2010 m. kovo 22 d. raštu apie artėjančią derybų dėl susitarimo su Tanzanija pradžių ir paskui 2014 m. kovo 19 d. raštu apie parengto derybose pasiekto susitarimo patvirtinimą.

42 — Pavyzdžiui, Parlamentą tokiu atveju kaip šis galėtų dominti tai, ar pakankamai atsižvelgta į Sąjungoje taikomą mirties bausmės draudimą (Pagrindinių teisių chartijos 2 straipsnio 2 dalis). Kas būtų, jei Taryba ginčijamame susitarime būtų praleidusi galimybę imtis atitinkamų priemonių? Ir ar pakanka ginčijamame susitarime numatyti ne vienareikšmišką mirties bausmės uždraudimą, o tik mirties bausmės uždraudimą su išlygomis. Primenu, kad bendrųjų veiksmų 12 straipsnio 3 dalyje aiškiai nurodomas pavojus būti nubaustam mirties bausme yra pagrindas, neleidžiantis įtariamų piratavimu asmenų perduoti trečiosioms valstybėms, o ginčijamo susitarimo 5 straipsnyje apie šį punktą užsimenama tik netiesiogiai ir tik simboliškai, būtent teigiant, kad jokiame perduotame asmeniui „už nusikalstamą veiką, už kurią numatyta didžiausia bausmė, neskiriama bausmė, griežtesnė nei įkalinimas iki gyvos galvos“.

43 — Visų pirma turiu omenyje planuojamą laisvos prekybos sutartį TTIP su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, SWIFT sutartį ir susitarimą dėl oro vežėjų atliekamo keleivio duomenų (angl. *Passenger Name Records*) perdavimo, taip pat ESS 6 straipsnio 2 dalyje ir SESV 218 straipsnio 6 ir 8 dalyse numatytą Sąjungos prisijungimą prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos.

44 — Tarpvyriausybinių konferencijos, patvirtinusios Lisabonos sutartį, pasirašytą 2007 m. gruodžio 13 d., prie Baigiamojo akto pridėtos deklaracijos Nr. 14 (OL C 115, 2008, p. 343) antroje pastraipoje pabrėžiama, kad bendros užsienio ir saugumo politikos nuostatomis Lisabonos sutartyje „nepadidinamas Europos Parlamento vaidmuo“.

45 — Žr. konkrečiai ESS 1 straipsnio 2 dalį ir ESS 21 straipsnį.

46 — Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 86 punktas).

84. Tik Tarybos pareigos Parlamentui tuo jokių būdu nesibaigia. Kaip nesunku suprasti iš SESV 218 straipsnio 10 dalies tekste vartojamų žodžių „visais procedūros etapais“, Parlamentas turi būti informuojamas ne tik apie tarptautinio susitarimo sudarymo procedūros pradžią ir pabaigą, bet ir – laikantis tam tikro reguliarumo – apie eigą *per* procedūros laikotarpį. Iš principo Taryba pati su tuo sutiko teismo posėdyje.

85. Žinoma, Parlamento informavimas pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį gali būti nevienodos kokybės ir intensyvumo, kaip pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį informuojant specialų komitetą, su kuriuo Sąjungos derybininkas per visą derybų su trečiaja valstybe laikotarpį turi konsultuotis. Taip pat Parlamentas neturi būti informuojamas apie grynai parengiamuosius vidaus procesus kitose Sąjungos institucijose, pavyzdžiui, apie kalbas Tarybos darbo grupėse arba valstybių narių nuolatinį atstovų komitete.

86. Kitaip, nei mano Taryba, vis dėlto Parlamento informavimas negali apsiriboti vien tais procedūros etapais, per kuriuos Taryba priima formalius sprendimus – ypač dėl derybų įgaliojimo suteikimo ir derybininkui skirtų nurodymų priėmimo. Be to, Parlamentą veikiau reikia informuoti apie pasiektus tarpinius rezultatus ir esminius derybų veiksmus, taip pat apie pagrindinius sunkumus, galinčius pasitaikyti derybose. Atsižvelgiant į visas konkrečius atvejo aplinkybes ir prireikus imantis priemonių, reikalingų slaptos informacijos konfidencialumui užtikrinti, visada informuojama tokiu būdu, kuris Parlamentui palieka pakankamai erdvės veiksmingai vykdyti savo kontrolės funkciją.

87. Tik nuolat taip informuojamas Parlamentas gali tinkamai vykdyti savo demokratinę kontrolės funkciją ir, be to, užtikrinti, kad Tarybos iš pradžių pasirinktas teisinis pagrindas būtų tinkamas ir toliau. Šiai Parlamento funkcijai BUSP tenka itin svarbi reikšmė, nes joje, kaip jau minėta, teisminė kontrolė yra labai apribota (ESS 24 straipsnio 1 dalies antros pastraipos šeštas sakinytis, siejamas su SESV 275 straipsniu). Jei Parlamentas savo vaidmenį galėtų atlikti tik procedūros pabaigoje, remdamasis parengtu derybose pasiektu arba net jau patvirtintu tarptautiniu susitarimu, jo demokratinė kontrolė būtų kur kas mažiau veiksminga.

88. Kadangi Parlamentas nagrinėjamu atveju vykstant procedūrai negavo jokios žinios apie esamą padėtį, vadinasi, padarytas aiškus SESV 218 straipsnio 10 dalies pažeidimas.

89. Vis dėlto negalima prieštarauti, kad vairą savo rankose vykstant procedūrai laiko ne Taryba, bet Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai. Mat, viena vertus, Taryba, kaip sprendimus priimanti institucija, atsako už tinkamą procedūros eigą kaip visumą. Kita vertus, Taryba turi prisiimti galimus vyriausiojo įgaliotinio trūkumus, nes jis – ne tik Užsienio reikalų tarybos pirmininkas (ESS 18 straipsnio 3 dalis), bet ir už bendros užsienio ir saugumo politikos vykdymą pagal Tarybos suteiktą įgaliojimą atsakingas asmuo (ESS 18 straipsnio 2 dalies antras sakinytis); būtent šiuo atveju vyriausioji įgaliotinė dar buvo visiškai konkrečiai Tarybos įgaliota pradėti derybas su Tanzanija⁴⁷ (SESV 218 straipsnio 3 dalis).

3. Pareiga išsamiai informuoti Parlamentą

90. Kiek tai susiję su pareiga *išsamiai* informuoti, abu Tarybos raštus Parlamentui šiuo atveju norėtųsi laikyti nereikalingais.

91. Pirma, 2010 m. kovo 22 d. rašte, kuriuo Parlamentas buvo informuotas apie artėjančią derybų dėl susitarimo su Tanzanija pradžią, nebuvo jokios informacijos apie galimus derybinius nurodymus, kaip tai suprantama pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį.

47 — Tai aiškiai nurodyta 2010 m. kovo 22 d. rašte.

92. Tai nesuderinama su SESV 218 straipsnio 10 dalimi. Mat Parlamentui išsamiai informuoti neišvengiamai reikalinga sąlyga, kad, be paprasto pranešimo apie derybų dėl sutarties pradžią, taip pat būtų pateikiama išsami informacija, susijusi su Sąjungos siekiamu planuojamo tarptautinio susitarimo turiniu. Tik taip įmanoma veiksminga demokratinė kontrolė.

93. Kaip pripažino pati Taryba, nurodydama ankstesnius atvejus, informuoti Parlamentą apie derybinius nurodymus netrukdo jokios neįveikiamos kliūtys. Prireikus galima imtis netgi tinkamų priemonių slaptos informacijos, pavyzdžiui, informacijos apie Sąjungos derybinę strategiją arba informacijos, susijusios su Sąjungos ir jos valstybių narių užsienio politikos interesais arba saugumu, konfidencialumui užtikrinti.

94. Antra, prie 2014 m. kovo 19 d. rašto, kuriuo Parlamentas buvo informuotas apie procedūros pabaigą, nebuvo pridėti nei ginčijamas sprendimas, nei ginčijamas susitarimas. Net ir vėliau Taryba šių dviejų tekstų Parlamentui oficialiai neperdavė.

95. Šitai taip pat neatitinka SESV 218 straipsnio 10 dalies reikalavimų⁴⁸.

96. Negalima nesutikti su tuo, kad Parlamentas žinojo planuojamo susitarimo su Tanzanija kontekstą, ypač turint omenyje tai, jog jau buvo sudaryti du panašūs susitarimai su kitomis trečiosiomis valstybėmis. Kaip labai teisingai pabrėžia Parlamentas, nepriimtina, kad Sąjungos piliečių išrinkti atstovai turi vykdyti demokratinę kontrolę remdamiesi spėliojimais apie galimą siekiamo tarptautinio susitarimo turinį.

97. Kitaip, nei tvirtina Taryba, Parlamentas neturi pats prašyti papildomos informacijos. Priešingai nei kitose nuostatose, pavyzdžiui, SESV 319 straipsnio 2 dalyje, SESV 218 straipsnio 10 dalyje Parlamentas neįpareigojamas pats imtis iniciatyvos. Tokia prievolė Parlamentą dėl trūkstamų žinių apie derybų dėl sutarties detales ir eigą pastatytų į labai nepalankią padėtį ir gerokai apsunkintų demokratinės kontrolės vykdymą. Pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį Taryba turi informuoti Parlamentą be atskiro prašymo. Galiausiai to reikalaujama pagal institucinę pusiausvyrą ir institucijų lojalaus bendradarbiavimo principą (ESS 13 straipsnio 2 dalis).

98. Tuo labiau negalima teigti, kad, kaip šiuo atveju, Parlamentas turėjo sužinoti apie Tarybos sprendimo ir juo patvirtinto susitarimo turinį iš *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio*. Mat Teisingumo Teismas jau yra pabrėžęs, kad paskelbimo Oficialiajame leidinyje pagal SESV 297 straipsnį tikslas ne toks pat kaip Parlamento informavimo pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį⁴⁹.

99. Būtent iki paskelbimo Oficialiajame leidinyje Parlamentui paliekama pakankamai laiko patikrinti sprendimo, o kartu netiesiogiai – ir ginčijamo susitarimo teisėtumą ir pateikti ieškinį dėl panaikinimo (SESV 263 straipsnio antra pastraipa). Šiuo atveju kalbama apie *teisminę kontrolę*, atliekamą kitos Sąjungos institucijos ir apsiribojančią teisiniais klausimais. Nuo jos griežtai atskirtina *demokratinė kontrolė*, kurią vykdo pats Parlamentas, daugiausia dėmesio skirdamas politiniams vertinimams ir tikslingumui. Jei ši demokratinė kontrolė gali būti vykdoma tik *ex post*, dėl skubotumo ji yra kur kas mažiau veiksminga nei per procedūrą dėl tarptautinės sutarties sudarymo. Jei ji galima anksčiau, tai šitai galbūt padės išvengti vėlesnių ginčų tarp institucijų.

48 — Šiuo klausimu taip pat žr. generalinio advokato Y. Bot išvadą byloje *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:41, 155 punktą).

49 — Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 79 punktą).

4. Pareiga nedelsiant informuoti

100. Galiausiai pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį Parlamentą reikia informuoti *nedelsiant*. Pažvelgus į redakcijas kitomis kalbomis (prancūzų k. „immédiatement“, anglų k. „immediately“) matyti, kad šia formuluote siekiama Parlamentą informuoti tuoj pat arba bent jau kuo skubiau⁵⁰.

101. Taryba, išsiuntusi informaciją apie artėjančią derybų dėl sutarties pradžią, be abejo, šią pareigą įvykdė. Ji savo raštą pateikė 2010 m. kovo 22 d., taigi dar tą pačią dieną, kurią suteikė įgaliojimus pradėti derybas su Tanzanija.

102. Kitaip elgtasi pranešant apie procedūros pabaigą; apie aplinkybę, kad Taryba patvirtino ginčijamą susitarimą ginčijamu sprendimu, Parlamentui buvo pranešta 2010 m. kovo 19 d. raštu, praėjus daugiau kaip savaitei. Šitai, palyginti su byla C-658/11, kurioje Taryba pranešė tik praėjus trimis mėnesiams⁵¹, tėra gana trumpas uždelsimas. Vis dėlto šiuo atveju uždelsimas laikytinas ilgu, turint omenyje modernios ryšių sistemos amžių. Nei neteismine tvarka, nei procese Teisingumo Teisme Taryba nenurodė pateisinamos šio uždelsimo priežasties⁵². Šiomis aplinkybėmis net toks uždelsimas daugiau nei vieną savaitę, kaip šiuo atveju, liudija nepakankamą pagarbą Parlamentui ir negali būti suderinamas nei su SESV 218 straipsnio 10 dalies teksto turiniu ar esme, nei su lojaliu institucijų tarpusavio bendradarbiavimu (ESS 13 straipsnio 2 dalies antras sakiny).

Tarpinė išvada

103. Taigi apskritai Taryba šiuo atveju daugeliu aspektų pažeidė savo pareigą pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį išsamiai ir nedelsiant informuoti Parlamentą visais procedūros etapais. Todėl antrasis Parlamento ieškinio pagrindas yra pagrįstas.

D – Apibendrinimas

104. Galima teigti, kad galima pritarti tik antrajam Parlamento ieškinio pagrindui. Tik kadangi Taryba, taikydama SESV 218 straipsnio 10 dalį, pažeidė esminį procedūrinį reikalavimą, antrasis ieškinio pagrindas savaime pateisina ginčijamo sprendimo panaikinimą⁵³ (SESV 263 straipsnio pirma ir antra pastraipos, siejamos su SESV 264 straipsnio pirma pastraipa).

E – Ginčijamo sprendimo padarinių palikimas galioti

105. Jei Teisingumo Teismas, kaip siūliau, panaikintų ginčijamą sprendimą vien remdamasis antruoju ieškinio pagrindu, tai jis, atsižvelgdamas į bendrą visų proceso šalių nuomonę, turėtų palikti galioti jo padarinius pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą.

106. Toks skundžiamo sprendimo padarinių palikimas galioti būtinas siekiant teisinio saugumo, kad nebūtų pakenkta piratavimu įtariamų asmenų baudžiamojo persekiojimo ir apkaltinamojo nuosprendžio veiksmingumui. Mat taip, atsižvelgiant į bendrųjų veiksmų 10 straipsnio 6 dalį ir 12 straipsnio 3 dalį⁵⁴, jau nuo pat pradžių atimamas pagrindas bet kokiam bandymui abejoti

50 — Vokietijos teisėje įprasta, kad vartojant žodį „nedelsiant“ reikalaujama atlikti veiksmą „be tyčinio delsimo“ (žr. Civilinio kodekso (*Bürgerliches Gesetzbuch*) 121 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį).

51 — Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 77 ir 15–17 punktai).

52 — Taryba konkrečiai šiuo atveju nesirėmė vertimo problemomis. Jei tarptautinis susitarimas arba jį patvirtinantis Tarybos sprendimas nebuvo tuoj pat išverstas į visas Sąjungos oficialiąsias kalbas, Taryba pirmiausia turėjo pateikti Parlamentui turimų kalbų redakcijas ir vėliau nedelsdama perduoti vertimus, kurie iš pradžių nebuvo atlikti.

53 — Tuo pačiu klausimu žr. Sprendimą *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, konkrečiai 80, 86 ir 87 punktai).

54 — Žinoma, asmenų perdavimas trečiajai valstybei pagal šias abi nuostatas sudaro prielaidas sudaryti susitarimą su šia trečiaja valstybe, kuriame nustatomos perdavimo sąlygos.

EUNAVFOR įgaliojimais, kai norima prie Somalio krantų areštuotus ir piratavimu įtariamus asmenis perduoti Tanzanijai. Taip pat negali būti abejojama jau atliktų veiksmų taikant ginčijamą susitarimą teisiniu veiksmingumu. Be to, paliekant galioti ginčijamo sprendimo padarinius tarptautiniu lygmeniu apskritai išvengiama bet kokio neaiškumo, susijusio su Sąjungos tarptautiniais įpareigojimais, įgytais patvirtinus ir pasirašius ginčijamą susitarimą.

107. Kadangi ginčijamas sprendimas pagal antrąją ieškinio pagrindą panaikinamas ne dėl netinkamo materialinio ar formalaus teisinio pagrindo, bet vien dėl pareigos informuoti Parlamentą pažeidimo, šio sprendimo padariniai turėtų būti paliekami galioti ne laikinai, bet neribotą laiką⁵⁵. Mat pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos pirmą sakinio dalį Tarybai uždelsus informuoti, net jei vėliau būtų informuota tinkamai, Parlamentui, neturinčiam bendro sprendimo teisės, nebūtų užtikrinama net konsultavimosi teisė. Šiomis aplinkybėmis pasirodytų formaliai nereikalinga vis dėlto reikalauti iš Tarybos pakartoti sprendimo priėmimą per protingą terminą.

108. Situacija būtų kitokia tik tada, jei Teisingumo Teismas pritartų (ir) pirmajam Parlamento ieškinio pagrindui ir konstatuotų, kad padaryta teisės klaida pasirenkant ginčijamo sprendimo teisinį pagrindą. Toks elgesys turėtų įtakos Parlamento bendro sprendimo teisei. Tada ginčijamo sprendimo padariniai pagal naujesnę Teisingumo Teismo praktiką⁵⁶ galėtų būti paliekami galioti ne neribotą laiką, bet tik laiką, kurio Taryba gali pagrįstai reikalauti, kad pašalintų nustatytą teisinio pagrindo parinkimo neteisėtumą, ir Parlamentas galėtų tinkamai dalyvauti procedūroje. Šiuo atveju, atrodo, dešimties mėnesių terminas būtų pagrįstas, kad Taryba galėtų gauti Parlamento sutikimą pagal SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir priimti naują, teisingu teisiniu pagrindu pagrįstą sprendimą.

VII – Bylinėjimosi išlaidos

109. Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi pagal mano pasiūlytą sprendimą Taryba pralaimėjo bylą, o Parlamentas prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas, Taryba turi jas padengti. Nukrypstant nuo to, Čekijos Respublika, Švedijos Karalystė, Jungtinė Karalystė ir Europos Komisija, kaip įstojusios į bylą šalys, padengia savo bylinėjimosi išlaidas pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį.

VIII – Išvada

110. Remdamasi išdėstytais samprotavimais, siūlau Teisingumo Teismui priimti tokį sprendimą:

1. Panaikinti 2014 m. kovo 10 d. Tarybos sprendimą 2014/198/BUSP.
2. Panaikinto sprendimo padarinius palikti galioti.
3. Nurodyti Europos Sąjungos Tarybai padengti savo ir Europos Parlamento bylinėjimosi išlaidas.
4. Čekijos Respublika, Švedijos Karalystė, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė ir Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

55 — Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, konkrečiai 91 punktas).

56 — Sprendimai *Parlamentas / Taryba* (C-355/10, EU:C:2012:516, 90 punktas), *Komisija / Taryba* (C-137/12, EU:C:2013:675, konkrečiai 81 punktas) ir *Komisija / Parlamentas ir Taryba* (C-43/12, EU:C:2014:298, 56 punktas).